

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych: nowa strategia UE na rzecz młodzieży«”

(COM(2018) 269 final)

(2019/C 62/24)

Sprawozdawca: **Michael McLOUGHLIN**

Współsprawozdawca: **Adam ROGALEWSKI**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 18.6.2018
Podstawa prawna	Art. 165 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia przez sekcję	26.9.2018
Data przyjęcia na sesji plenarnej	18.10.2018
Sesja plenarna nr	538
Wynik głosowania	116/4/2
(za/przeciw/wstrzymało się)	

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje strategię UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (zwaną dalej „strategią”), a w szczególności utworzenie w jej ramach stanowiska unijnego koordynatora ds. młodzieży.

1.2. Komitet uważa, że z uwagi na jej międzysektorowy charakter strategia powinna być ściślej powiązana z istniejącymi programami UE, takimi jak Erasmus+, gwarancja dla młodzieży i Europejski Korpus Solidarności.

1.3. EKES jest zdania, że strategia powinna skupić się na następujących trzech celach, jeśli ma przynieść oczekiwane rezultaty:

- należy przyjąć podejście międzysektorowe i spojrzeć na młodych ludzi oraz na ich potrzeby i prawa w sposób holistyczny,
- nowy unijny koordynator ds. młodzieży powinien przede wszystkim kierować pracami międzysektorowymi i zajmować wyższe stanowisko,
- należy uwzględnić politykę UE na rzecz młodzieży w procesie europejskiego semestru, aby skupić się bardziej na wynikach, zwłaszcza w obszarach międzysektorowych.

1.4. EKES uważa, że zakres strategii należy rozszerzyć o działania mające na celu ochronę, wspieranie i wyposażenie młodych ludzi w prawa, wiedzę i umiejętności pozwalające im stawić czoła globalnym wyzwaniom, takim jak digitalizacja, zmiana klimatu i wzrost populizmu.

1.5. EKES zaleca, by strategia odzwierciedlała wysokie aspiracje dotyczące prac międzysektorowych odnoszących się do innych odpowiednich obszarów polityki UE, w tym do zatrudnienia, edukacji, zdrowia, migracji i równości.

1.6. Komitet zaleca, aby w strategii zwrócić większą uwagę na kwestie związane z zatrudnieniem, które dotyczą osób młodych, zwłaszcza w ramach dyskusji na temat przyszłości pracy, a także na inne kwestie społeczne, takie jak zdrowie psychiczne, równość i edukacja.

1.7. EKES zgadza się z Komisją, że strategia powinna promować demokrację, ale uważa, że powinna również promować szersze zaangażowanie obywatelskie, w tym udział w głosowaniu, wolontariat, organizacje pozarządowe kierowane przez ludzi młodych, demokrację w miejscu pracy i dialog społeczny.

1.8. Komitet jest przekonany, że wspieranie zaangażowania młodzieży w procesy decyzyjne powinno wykraczać poza jednorazowe wydarzenia. Ponadto rozwijając dalej dialog z młodzieżą, należy zwiększyć rolę młodzieżowych organizacji wolontariackich i krajowych rad młodzieży oraz wykorzystać dodatkowe możliwości. Instytucje UE powinny przejąć inicjatywę w tym zakresie, a EKES powinien znaleźć się w czołówce instytucji zwiększających zaangażowanie młodzieży na szczeblu UE.

1.9. Należy zachęcać do zwiększania wydatków na prace z młodzieżą oraz do długoterminowych inwestycji w usługi publiczne, zwłaszcza w przypadku cięć w tych usługach.

1.10. Strategia musi odzwierciedlać podejście oparte na prawach i w stosownych przypadkach opierać się na przykład na Konwencji ONZ o prawach dziecka.

1.11. W strategii należy poświęcić więcej uwagi młodym kobietom i dziewczętom, młodym osobom LGBTIQ+, młodym osobom niepełnosprawnym oraz młodym migrantom i uchodźcom.

1.12. Należy wymagać od państw członkowskich równania do wyższych standardów w odniesieniu do polityki na rzecz młodzieży, a do ułatwienia tego powinny być wymagane plany krajowe obejmujące podobne obszary. Aby osiągnąć ten cel, należy wzmocnić proces opracowywania wskaźników rozpoczęty w ostatniej strategii.

1.13. EKES sugeruje, że Europejski Portal Młodzieżowy powinien wykorzystywać jak najwięcej narzędzi internetowych w odniesieniu do bieżącego zaangażowania młodzieży.

1.14. EKES przyjmuje z zadowoleniem konkretną nową strategię UE na rzecz młodzieży, ale jednocześnie zdecydowanie zaleca włączanie problematyki młodzieży do prac wszystkich dyrekcji generalnych (DG) Komisji Europejskiej.

2. Kontekst

2.1. Proponowana strategia stanowi trzecie ramy zaproponowane przez UE w celu skupienia się na młodej populacji w Europie. Nowa strategia koncentruje się na trzech obszarach działania, tj. angażowaniu, łączeniu i wzmocnianiu pozycji osób młodych, w odróżnieniu od ośmiu obszarów działań w ramach strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2010–2018: zatrudnienie i przedsiębiorczość, włączenie społeczne, uczestnictwo, kształcenie i szkolenie, zdrowie i dobrostan, wolontariat, młodzież i świat, kreatywność i kultura.

2.2. Najważniejsze zmiany w nowej strategii obejmują: utworzenie unijnego koordynatora ds. młodzieży, zastąpienie usystematyzowanego dialogu z młodzieżą dialogiem z młodzieżą na szczeblu UE oraz przekształcenie szeregu dotychczasowych celów w szerzej zakrojone cele o charakterze międzysektorowym służące otwarciu kanałów komunikacji między osobami młodymi i decydentami.

2.3. Podobnie jak w poprzednich strategiach gwarancja dla młodzieży nie została uwzględniona w samej strategii i jest częścią Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

2.4. W dziedzinie objętej strategią wiele inicjatyw realizowanych jest zarówno na szczeblu krajowym, jak i na poziomie UE. Znaczące prace realizowane są w ramach programu Erasmus+, gwarancji dla młodzieży, Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Inne istotne obszary prac to Program na rzecz umiejętności i Europejski Korpus Solidarności. Jednocześnie polityka w innych dziedzinach wywiera znaczny wpływ na osoby młode w tak zwanych obszarach międzysektorowych (takich jak transport, sprawy społeczne, zdrowie, działania zewnętrzne i rolnictwo). Ponadto wszystkie państwa członkowskie stosują własne podejścia do polityki młodzieżowej i innych kwestii mających wpływ na osoby młode.

2.5. Kwestie dotyczące młodzieży są zintegrowane z Europejskim filarem praw socjalnych, Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celami zrównoważonego rozwoju oraz innymi programami.

2.6. EKES przyjął już wiele opinii związanych z problematyką osób młodych, takich jak opinie w sprawie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych⁽¹⁾, gwarancji dla młodzieży⁽²⁾, Europejskiego Korpusu Solidarności⁽³⁾ czy ostatnio w sprawie unijnych ram jakości i skuteczności przygotowania zawodowego⁽⁴⁾. EKES dokonał również oceny, z perspektywy społeczeństwa obywatelskiego, realizacji działań UE na rzecz zatrudnienia osób młodych, w szczególności gwarancji dla młodzieży, w sześciu państwach członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. C 268 z 14.8. 2015, s. 40.

⁽²⁾ Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 101.

⁽³⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 160.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 41.

2.7. Podczas prowadzonego przez młodzież wysłuchania EKES-u zorganizowanego w związku z tą opinią, osoby młode wyrażały ogromną niepewność. Odczuwały one dużą presję i małą akceptację w odniesieniu do osób, które wybierają inną ścieżkę, lub osób, które wcześniej opuszczają szkołę. Niektóre młode osoby wspominały o tym, że muszą zacząć myśleć o emeryturach jako nastolatki. Przechodzenie z etapu szkolnego do aktywności zawodowej pozostaje wyzwaniem. Wyrażono również niezadowolenie z powodu dyskryminowania osób młodych pod względem wynagrodzenia przy wykonywaniu tej samej pracy, jedynie z powodu wieku. Kluczowe znaczenie mają również kwestie mieszkaniowe i transportowe, podobnie jak cyfryzacja i problemy z uznawaniem i walidacją umiejętności zdobytych w trakcie uczenia się pozaformalnego.

3. Uwagi ogólne

3.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje omawianą strategię. Uważa, że powinien to być skuteczny kompleksowy plan, który przyniesie oczekiwane rezultaty i wniesie wartość dodaną dla osób młodych, stanowiąc więcej niż sumę jego części i zapewniając większą skuteczność niż zbiór różnych działań. EKES uważa, że strategia powinna być ściślej powiązana z istniejącymi programami UE, takimi jak Erasmus+, gwarancja dla młodzieży lub Europejski Korpus Solidarności.

3.2. Koncepcja holistycznego podejścia do kwestii związanych z różnymi obszarami polityki zyskała ostatnio na znaczeniu i jest powszechnie stosowana na szczeblu UE i państw członkowskich. Jest to powód do zadowolenia, gdyż w ten sposób uznaje się, że problemy społeczne nie zawsze muszą mieścić się w uporządkowanych kategoriach administracyjnych. Jednakże przełamywanie tradycyjnych schematów w zakresie zadań wydziałów, budżetów i sposobu funkcjonowania jest ogromnym wyzwaniem i należy zadbać o to, by holistyczne podejście nie stało się swego rodzaju panaceum, gdy na przykład problem jest zbyt trudny albo decydenci chcą wybrać inny wariant.

3.3. EKES uważa, że wdrożenie polityki młodzieżowej UE powinno być bardziej widoczne i trwałe na szczeblu UE i na poziomie państw członkowskich, jeśli ma być ona poddana odpowiedniej ocenie, na przykład w ramach europejskiego semestru i tablicy wyników zawierającej wskaźniki społeczne.

3.4. Ogólnie rzecz biorąc, w proponowanej strategii należy przyjąć podejście w większym stopniu oparte na prawach. Jest to ważna dziedzina, ponieważ Konwencja ONZ o prawach dziecka (która oczywiście nie obejmuje wszystkich osób należących do kategorii osób młodych) została zaprojektowana w ten właśnie sposób i przewiduje regularne przeglądy wyników państw według uzgodnionych wskaźników. Przedstawiono bardzo konkretne propozycje, jeśli chodzi o charakter samej pracy z młodzieżą i roli sektora wolontariatu. Ma to kluczowe znaczenie z uwagi na to, że na arenie międzynarodowej wyraźnie występują nowe, bardziej instrumentalne podejścia do „pracy z młodzieżą”.

3.5. EKES uważa, że celem strategii powinno być wspieranie rzeczywistej pozytywnej konwergencji między państwami członkowskimi w dziedzinie polityki młodzieżowej. Jest to szczególnie istotne z uwagi na to, że wszystkie państwa członkowskie otrzymują w tym zakresie znaczące finansowanie z UE (np. program Erasmus). W innych obszarach finansowania UE stosuje się podejście polegające na współfinansowaniu, które promuje konwergencję i wspólne ogólnounijne podejście. Komitet uważa, że można z tego wyciągnąć wiele wniosków z korzyścią dla strategii.

3.6. Zgadając się z Komisją co do kluczowej roli osób pracujących z młodzieżą i wyjątkowych korzyści, jakie praca ta przynosi osobom młodym w ich przejściu do dorosłości, EKES podkreśla, że jakość pracy z młodzieżą zależy w dużej mierze od finansowania usług publicznych. W niektórych państwach członkowskich z powodu cięć w sektorze publicznym i zamrożenia płac nie tylko pogorszyła się jakość pracy osób pracujących z młodzieżą, ale także jest wiele nieobsadzonych miejsc pracy w tym sektorze. W związku z tym EKES wzywa do zwiększenia inwestycji w usługi publiczne.

3.7. Niezależnie od powyższego Komisja słusznie zwraca uwagę, że państwa członkowskie muszą przeznaczyć własne zasoby na politykę młodzieżową. Pod tym względem propozycje dotyczące śledzenia finansowania są jak najbardziej obiecujące, ale muszą obejmować pracę państw członkowskich i inne dziedziny polityki międzysektorowej. EKES uważa, że śledzenie powinno odbywać się przy zaangażowaniu partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich szczeblach.

3.8. EKES zgadza się z Komisją, że istnieje potrzeba zbadania przez państwa członkowskie innowacyjnych i alternatywnych form demokratycznego uczestnictwa. Niemniej Komitet jest głęboko przekonany, że potrzebne jest większe wsparcie, w tym finansowe, dla istniejących sposobów angażowania społeczeństwa, takich jak wolontariat, rady młodzieżowe, uczestnictwo w organizacjach społeczeństwa obywatelskiego, związkach zawodowych lub radach zakładowych. Młodzi ludzie są przyszłością Europy, należy zatem zachęcać ich do udziału w wyborach lokalnych i europejskich, a także do czynnego udziału we wszystkich formach zaangażowania obywatelskiego i politycznego.

3.9. EKES uważa, że w ramach strategii skupiającej się na trzech obszarach działań: ANGAŻOWANIE, ŁĄCZENIE, WZMACNIANIE POZYCJI, to ostatecznie działanie należy rozszerzyć o zadania mające na celu ochronę i wsparcie młodych ludzi oraz wyposażenie ich w umiejętności pozwalające im stawić czoła globalnym wyzwaniom, takim jak cyfryzacja, zmiana klimatu i rosnący populizm. Zważywszy, że jednym z priorytetów UE jest „ochrona” jej obywateli, Komitet jest zdania, że również osoby młode powinny – podobnie jak dorośli – zostać uwzględnione w tym priorytecie. Młodzi ludzie powinni również czerpać korzyści z promowanej przez EKES koncepcji „sprawiedliwości cyfrowej”⁽⁵⁾, której celem jest ochrona europejskich obywateli przed negatywnymi aspektami rewolucji cyfrowej bądź zapewnienie im ochrony w szerszych ramach „sprawiedliwej transformacji” wspieranej przez MOP.

Osoby młode i świat pracy

3.10. Chociaż strategia powinna być jasno określona i nie powinna zawierać wielu celów, EKES uważa, że w obecnej strategii więcej uwagi należy poświęcić kwestiom społecznym i odnoszącym się do zatrudnienia, które dotyczą osób młodych, szczególnie w ramach dyskusji na temat przyszłości pracy. Kwestie te obejmują między innymi cyfryzację, platformy, fragmentację i niepewność rynku pracy, które szczególnie dotyczą osób młodych.

3.11. Praca w okresie nauki staje się codziennością dla wielu młodych. Z tego względu EKES uważa, że przyszła polityka UE na rzecz młodzieży powinna promować demokrację w miejscu pracy, m.in. poprzez wspieranie dialogu społecznego i ochronę praw pracowniczych osób młodych. Osoby młode na rynku pracy powinny być traktowane w ten sam sposób co ludność dorosła, zwłaszcza pod względem otrzymywania takiego samego minimalnego wynagrodzenia⁽⁶⁾, dostępu do emerytur i ochrony przed umowami niegwarantującymi pewności zatrudnienia (umowy zerogodzinowe), jak również przed niepłatnymi stażami lub fikcyjnym samozatrudnieniem. Głos osób młodych powinien również być uwzględniany w społeczeństwie i miejscu pracy. Ponadto należy w większym stopniu zachęcać młodych ludzi do udziału w strukturach przedstawicielskich w miejscu pracy (związki zawodowe i rady zakładowe), tak jak ma to miejsce w niektórych krajach, które mają specjalne rady przedstawicielskie młodzieży w miejscach pracy.

3.12. Niektóre osoby młode są również rodzicami i takie strategie UE, jak ta odzwierciedlona w nowej dyrektywie w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, są istotne dla młodych ludzi łączących pracę z edukacją i opiekujących się bliskimi. Ze względu na cyfryzację miejsc pracy młodzi ludzie bez wątpienia znajdują się w innej sytuacji zatrudnienia niż ich rodzice. EKES sugeruje, by w strategii poświęcono więcej uwagi polityce społecznej i w zakresie zatrudnienia, biorąc pod uwagę znaczenie polityki rynku pracy dla życia młodych pokoleń.

3.13. Rynek pracy ma szczególne znaczenie, ponieważ w wielu krajach osoby młode były w największym stopniu dotknięte bezrobociem po kryzysie gospodarczym w 2008 roku. Chociaż stopa bezrobocia wśród osób młodych zmniejszyła się, liczba młodych ludzi bez pracy była prawie dwukrotnie większa niż liczba pracujących osób młodych⁽⁷⁾. W wielu przypadkach niedawno utworzone miejsca pracy są niższej jakości lub zapewniają mniejszy dostęp do bezterminowych umów o pracę w pełnym wymiarze godzin niż miejsca pracy przed kryzysem (np. umowy na czas określony, umowy zerogodzinowe).

Edukacja i zdrowie osób młodych

3.14. Celem strategii jest sprawienie, by głos niereprezentowanej młodzieży stał się słyszalny przez polityków. Aby to osiągnąć, potrzebne są dalsze działania na rzecz zintegrowania ze społeczeństwem osób młodych, które są bardziej oddalone od rynku pracy i systemu edukacji. Mimo, iż odnotowano niewielki spadek liczby młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nie szkolącej się (NEET), w 2017 r. w takiej sytuacji nadal znajdowało się 10,9 % osób w wieku 15–24 lat i 17,7 % osób w wieku 25–29 lat. Poprawa umiejętności i kompetencji zwiększa zdolność do zatrudnienia osób młodych, ale czynnik ten sam w sobie nie decyduje o wzroście zatrudnienia. Takie wycofanie ma znaczący wpływ na życie i aspiracje osób młodych, ponieważ może prowadzić do ubóstwa i wykluczenia społecznego. Ponadto władze publiczne ponoszą koszty z tytułu niewłączenia populacji młodzieży NEET do systemu edukacji lub rynku pracy, które są szacowane przez Eurofound (2012, 2014) na 1,2 % krajowego PKB. Osoby NEET są również bardziej skłonne wspierać ideologie ekstremistyczne i ksenofobiczne.

3.15. Art. 4 Europejskiego filaru praw socjalnych w sprawie aktywnego wsparcia na rzecz zatrudnienia stwierdza, że „Młodzi ludzie mają prawo do dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu, stażu lub dobrej oferty zatrudnienia w ciągu 4 miesięcy od uzyskania statusu bezrobotnego lub ukończenia edukacji”. Strategia na rzecz młodzieży powinna przyczynić się do wdrażania tej zasady, zwłaszcza poprzez wspieranie sojuszy między społeczeństwem obywatelskim i partnerami społecznymi z myślą o opracowywaniu i monitorowaniu różnych polityk służących osiągnięciu tego celu. Szczególną uwagę należy poświęcić strategiom umożliwiającym ponowne podjęcie pracy lub nauki młodym osobom oddalonym od rynku pracy.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 237 z 6.7.2018, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 125 z 21.4.2017, s. 10.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 125 z 21.4. 2017, s. 10.

3.16. Europejska strategia na rzecz młodzieży powinna zatem wykorzystać ogólnoeuropejską strategię, aby dotrzeć do tych grup. Ścisła współpraca między władzami krajowymi, europejskimi partnerami społecznymi, krajowymi radami młodzieżowymi i sektorem młodzieży jest kluczem do powodzenia tego przedsięwzięcia.

3.17. Młodzi ludzie zazwyczaj poświęcają dużą część swojego czasu na kształcenie w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin i jest to kolejny obszar, w którym kompetencje na szczeblu UE są ograniczone z wyjątkiem zagwarantowania, że „każda osoba ma prawo do edukacji włączającej, charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą jej w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy”, jak stwierdzono w pierwszej zasadzie europejskiego filaru praw socjalnych. Również w tym przypadku jest to obszar, który był objęty dedykowanym filarem poprzedniej strategii.

3.18. Obszar zdrowia psychicznego młodych ludzi ma zasadnicze znaczenie w pracy z młodzieżą i we wszelkich relacjach zawodowych z osobami młodymi. Ogólnie dziedzina zdrowia należy do kompetencji państwa członkowskiego, ale zdrowie psychiczne jest jednym z aspektów zdrowia publicznego, w odniesieniu do którego UE posiada kompetencje, dlatego powinno być widoczne w pracach międzysektorowych przewidzianych w strategii. W związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na kwestie takie jak lęk, depresja oraz wskaźniki samobójstw wśród młodych ludzi.

3.19. Jest coraz więcej przykładów najlepszych praktyk w pracy z młodzieżą na szczeblu państw członkowskich. Podobnie wykazano, że praca z młodzieżą ma pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne osób młodych. EKES uważa, że obszarowi zdrowia psychicznego osób młodych należy poświęcić więcej uwagi w strategii.

3.20. Podobnie wiele polityk krajowych koncentruje się na zdrowiu fizycznym osób młodych. W tej dziedzinie występuje szereg kwestii budzących niepokój. Coraz częstszym powodem do niepokoju jest otyłość wśród dzieci i młodzieży, a także nadużywanie substancji psychoaktywnych i tzw. dopalaczy. Chociaż państwa członkowskie nadal mogą przyjmować dość rozbieżne podejścia, podejście międzysektorowe do kwestii młodzieży nie może pomijać tych kwestii i musi je uwzględniać na podstawie odpowiednich uprawnień UE. Obszary te były dedykowanymi filarami poprzedniej strategii i ważne jest, aby w pracy międzysektorowej utrzymano na nie silny nacisk.

Równość

3.21. Istnieje silny związek między pracą z młodzieżą, polityką dotyczącą młodzieży i równością. Unia Europejska podejmuje dużo działań w tej dziedzinie, a wszystkie państwa członkowskie posiadają przepisy w tym zakresie. Niemniej osoby młode wciąż stykają się z wieloma przypadkami dyskryminacji, na przykład w zakresie mieszkalnictwa, a także takich usług jak transport publiczny, od których są bardziej od innych zależni. Przepisy dotyczące równości często skupiają się bardziej na osobach starszych. Istnieje dziewięć powszechnych powodów dla zakazania dyskryminacji w państwach członkowskich UE. Musimy zadbać o to, by młodzi ludzie doświadczający tego rodzaju dyskryminacji zostali odpowiednio uwzględnieni w strategii UE na rzecz młodzieży. Chociaż dyskryminacja dotyka szeregu grup, Komitet pragnie zwrócić uwagę na następujące grupy, którym należy poświęcić więcej uwagi w dokumencie:

- młode osoby z niepełnosprawnością,
- młodzi migranci i uchodźcy,
- młode kobiety i dziewczęta,
- młode osoby LGBTIQ+.

3.22. Wiele polityk UE dotyczących młodzieży koncentrowało się ostatnio na radykalizacji postaw. Integracja musi być jednak częścią szerszego zakresu środków oferowanych młodym ludziom, co należy podkreślić w strategii. Wpisuje się ona również w sposób naturalny w programy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje utworzenie nowego stanowiska unijnego koordynatora ds. młodzieży, który powinien uwzględniać głosy osób młodych i wpływać na międzysektorowy wymiar polityki młodzieżowej. Należy położyć nacisk na działania koordynatora w tym ostatnim obszarze. Koordynator powinien również wspierać i ułatwiać podobny proces na szczeblu państw członkowskich, a zatem powinien każdorazowo towarzyszyć Komisji na posiedzeniach Rady.

4.2. Komitet z dużym zadowoleniem przyjmuje również propozycje dotyczące krajowych planów działania w dziedzinie młodzieży. Istnieje potrzeba jasnych celów, monitorowania i postępów w zakresie wspierania młodych ludzi. EKES zdecydowanie popiera zdanie Komisji, że potrzebne są ściślejsze powiązania między finansowaniem a krajowymi planami działania.

4.3. Byłoby pożądane przejście od usystematyzowanego dialogu do dialogu z młodzieżą bardziej sprzyjającego włączeniu społecznemu. Potrzebne jest jednak większe włączenie społeczne, które mogłoby zostać osiągnięte przez poszerzenie rodzaju i charakteru zaangażowanych organizacji i dodanie kolejnych grup. Młodzieżowe organizacje wolontariackie i krajowe rady młodzieży powinny nadal odgrywać główną rolę w tej pracy, ponieważ mają one bliski kontakt z osobami młodymi oraz ogromne doświadczenie.

4.4. Konsolidacja Europejskiego Portalu Młodzieżowego jako cyfrowego pojedynczego punktu kontaktowego zapewniającego osobom młodym kontakt z UE jest mile widziane, ale należy zwrócić szczególną uwagę na dostępność tego portalu przez zapewnienie bezpłatnego połączenia z internetem i dostępu do komputerów, zwłaszcza dla defaworyzowanych grup młodzieży w państwach członkowskich. Komisja musi także śledzić stały ruch na platformach społecznościowych wśród młodych ludzi.

4.5. Propozycje te wskazują, że ludzie młodzi mają przewagę, jeśli chodzi o postęp techniczny. Należy jednak zauważyć, że również w tej grupie są osoby wykluczone cyfrowo. Osoby pracujące z młodzieżą muszą również być świadome zarówno pozytywnych, jak i negatywnych aspektów korzystania z technologii przez osoby młode (np. problemy ze zdrowiem psychicznym i wyzwania związane z fałszywymi informacjami).

4.6. Jakkolwiek mobilność jest podstawową wartością europejską i kluczowym elementem programów na rzecz młodzieży, może jednak mieć wady, szczególnie w krajach, w których występuje problem emigracji, spadku liczby ludności, drenażu mózgow lub drenażu siły roboczej. Może jednak pojawić się możliwość poprawy tej kwestii dzięki wykorzystaniu nowej populacji migrantów i uchodźców w Europie.

4.7. EKES uważa, że propozycje Komisji dotyczące walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego są cenne. Obiecujące byłoby opracowanie pewnych szablonów w dziedzinie młodzieży i w innych dziedzinach.

4.8. Na szczęście odbywa się teraz więcej wydarzeń młodzieżowych z udziałem instytucji UE, a więc warto byłoby ocenić je wszystkie. Należy również sprawdzić, czy można osiągnąć większą synergię między nimi. Usystematyzowany dialog ma tę zaletę, że jest ciągły, a nie jednorazowy. Bieżące angażowanie osób młodych w podejmowanie decyzji, które ich dotyczą, powinno być priorytetem i ważne jest, aby miało to miejsce we wszystkich obszarach polityki, a nie tylko w polityce młodzieżowej. Instytucje realizujące jednorazowe wydarzenia powinny dążyć do stałego zaangażowania młodych ludzi w ich pracę.

4.9. Zdaniem Komitetu ważne jest przekazywanie młodzieży informacji z niezależnych źródeł w erze fałszywych informacji i nadmiernego polegania na narzędziach internetowych. Relacje z zaufanymi dorosłymi powinny pozostać kluczową cechą pracy z osobami młodymi i polityki młodzieżowej.

4.10. W opinii EKES-u strategia, wraz z innymi politykami skierowanymi do młodego pokolenia, powinna być ważnym narzędziem walki z nastrojami antyeuropejskimi i populizmem wśród młodej populacji.

4.11. EKES przyjmuje z zadowoleniem konkretną nową strategię UE na rzecz młodzieży, niemniej zdecydowanie zaleca włączanie problematyki młodzieżowej do prac wszystkich dyrekcji generalnych (DG) Komisji Europejskiej.

Bruksela, dnia 18 października 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
